

**ЧИТАЊЕ ИЗ ОХРИДСКОГ ПРОЛОГА,
СВЕТОГ ВЛАДИКЕ НИКОЛАЈА ВЕЛИМИРОВИЋА,
ЗА**

29. август по јулијанском календару

1. Усековање главе св. Јована Крститеља. Ирод Антипа, син старога Ирода, убице младенаца Витлејемских у време рођења Господа Исуса, беше господар Галилеје у време проповеди Јована Крститеља. Беше тај Ирод жењен ћерком некога арабског кнеза Арете. Но Ирод, зли изданак од злога корена, отера своју закониту жену и незаконито узео себи за сожителницу Иродијаду, жену свога брата Филипа, који беше још у животу. Против овог безакоња уста Јован Крститељ и силно изобличи Ирода. Ирод га баци у тамницу. За време једнога пира у свом двору у Севастији Галилејској играше пред гостима Саломија, ћерка Иродијадина и Филипова. И пијани Ирод, занесен том игром, обећа играчици дати што год буде од њега искала, ма то било и половина царства. Наговорена од своје мајке Саломија заиска главу Јована Крститеља. Ирод нареди те Јована посекоше у тамници и донеше главу његову на тањиру. Ученици Јованови ноћу узеше тело свога учитеља и чесно сахранише, а Иродијада избоде иглом језик Јованов, па главу закопа на неко нечисто место. Шта је даље било с главом Јовановом може се читати под 24. фебруаром. Али убрзо постиже Божја казна ову групу злотвора. Кнез Арета, да опере част своје ћерке, удари с војском на Ирода и потуче га до ноге. Поражени Ирод би осуђен од кесара римског Калигуле на прогонство најпре у Галију а по том у Шпанију. Као изгнанци Ирод и Иродијада живеше у беди и понижењу, док се земља не отвори и не прогута их. А Саломија погибе злом смрћу на реци Сикорису (Сули). Смрт св. Јована догодила се пред Пасху, а празновање 29. августа установљено је због тога што је тога дана освећена црква, коју подигоше на гробу његовом у Севастији цар Константин и царица Јелена. У ту цркву положене су и мошти ученика Јованових: Јелисеја и Авдије.

2. Преп. Теодора Солунска. Као жена имућна и благочестива човека живљаше на острву Егини. Но када Арапи угрозише Егину,

они се преселише у Солун. Ту даду своју ћерку јединицу у манастир, која у монаштву доби име Теописта. Ускоро се муж Теодорин упокоји, те се и Теодора замонаши. Била великом подвижницом. Често чула ангелско појање и говорила сестрама: „Не чујете ли, како дивно ангели поју у небеском светилишту?“ Упокојила се у 75. години својој, 879. год. Из њеног тела потекло целебно миро, којим су се многи исцелили.

3. Св. муч. Василија. Пострадала за Христа у Срему.

4. Св. муч. Анастасије. Младић из Радовишта, епархије Струмичке. Учио занат у Солуну. Турци га присиљавали да се потурчи, што он одлучно одбије, због чега буде мучен и најзад обешен 29. авг. 1794. год.

О свети Јоване, дивни Крститељу,
Ти Претеча беше славном Спаситељу,
Ти чистотом твојом људске душе текну
И к’о страшна труба са Јордана јекну
Будећ’ људе од сна и порока лена,
Кад секира беше близу до корена.
Ја се теби клањам, ја се теби молим:
Помози да свакој напасти одолим.
Ја се теби клањам, пророку најјачем,
И пред тобом клечим, и пред тобом плачем:
Дај ми од твог срца, лавовске јачине,
Дај ми од твог духа, ангелске белине.
Дај ми твоје моћи, да постигнем пробом
Богу бит’ покоран и владати собом,
Крстити се постом, чистити се бдењем.
Сладити молитвом и небесним зрењем,
И без страха ходит’ мучеништву сваком
Са храброшћу твојом и са вером јаком.
О свети Јоване, Божји угодниче,
И за вишњу правду славни мучениче.
Ти кога се војске нечастивих боје
Немој се оглушит’ о молење моје,
Но укрепи мене молитвама твојим,
Да к’о свећа право пред Господом стојим.

РАСУЂИВАЊЕ

Ако посматрате како људи умиру, видећете, да смрт једнога човека обично личи на његов грех. Као што је писано: који се ножа маше, од ножа ће погинути (Мат. 26, 52). Сваки је грех нож, и обично људи бивају посечени оним грехом, који су најрадије чинили. Пример за то пружа нам и Саломија, скверна ћерка Иродијадина, која је искала и добила од Ирода главу Јована Крститеља на тањиру. Живећи у Шпанији, у граду Лериду, са изгнаним Иродом и Иродијадом, она пође једнога дана преко залеђене реке Сикориса. Лед се провали, и она паде у воду до грла. Санта леда стегоше је око грла, и она се копрцаше, играјући ногама по води, као што је некада играла у двору Иродовом. Но не може се ни дићи ни потонути, док јој оштар лед не одсече главу. Тело јој однесе вода, а главу њену донеше Иродијади на тањиру, као некад главу Јована Крститеља. Гле, како страшно смрт личи на грех учињени!

СОЗЕРЦАЊЕ

Да созерцавам праведност Давидову (II Сам. 3), и то:

1. како се Авенир војвода, противник Давидов, предаде Давиду на веру;
2. како Јоав, војвода Давидов, уби Авенира;
3. како Давид прокле дом Јоавов, и плака много за Авениром.

БЕСЕДА

о исцелењу човечанства раном Христовом

РАНОМ ЊЕГОВОМ МИ СЕ ИСЦИЈЕЛИСМО. (Иса. 53,5)

Христовом раном ми се исцелисмо; тако пророк Божји прориче, и ми знамо сад, да је његово пророчанство истинито. Страдањем Христовим ми се спасосмо вечног страдања; крвљу Његовом пречистом ми се очистисмо губе греховне и оживесмо. Крв и тело наше постало је нечисто од греховних страсти; а дух наш, гнездо и извор нечистоће телесне, најпре се онечистио. Може ли се нечисто нечистим очистити? Може ли се прљаво платно опрати прљавом водом? Не може. Него само оно што је чисто може опрати оно што је нечисто. Да је род људски нечист, то и незнабошци осећају. Но они нечисто хоће да очисте нечистим, прво призивајући нечисте духове и клањајући се њима, и друго приносећи нечисте жртве,

било људске или животињске. Једна кап крви пречистога Христа више може очистити род човечји него све жртве идолопоклоничке од постања света. Зашто? Зато што је крв Христова чиста, а све друго је нечисто. Лекари узимају једну кап некога оштрога лека, разблажују га, и њиме пелцују многе људе, да их предохране од болести. И крв Христову у Чаши ми разблажавамо водом, па је онда узимамо и пијемо, јер се каже, да кад прободоше тело Господа копљем *изиђе крв и вода* (Јов. 19, 34). Таква је сила од једне капи крви Његове, да би свет од ње могао сагорети. То је крв безгрешна, једина безгрешна; крв пречиста, једина чиста у свету. О кад би људи знали, каква је сила апсолутне чистоте! Сви нечисти од греха појурили би да се чисте Христом пречистим, и сви немоћни појурили би да се причешћују крвљу и телом Христовим; и сви неверни поверовали би у Христа. Јер ту је троје, и све троје чисто и чисти: чист дух, чиста крв, чисто тело. А само чисто може очистити нечисто; и оно што је здраво може исцелити нездраво; и оно што је моћно може подићи немоћно.

О Господе, свесилни Господе наш, очисти нас грешне раном Твојом крвавом, раном невином и пречистом. Теби слава и хвала вавек. Амин.